

СОВЕТ  
МУНИЦИПАЛЬНОГО  
ОБРАЗОВАНИЯ  
«МУКМИН-КАРАТАЙСКОЕ  
СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»  
ЛЕНИНОГОРСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЛЕНИНОГОРСК  
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
«МӨЭМИН-КАРАТАЙ  
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»  
МУНИЦИПАЛЬ  
БЕРӘМЛЕГЕ  
СОВЕТЫ

---

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2018 елның 05 июле

№22

**Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 79 статьясы, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына яңа редакциядә (1 нче кушымта) үзгәреш кертергэ.

2. Элеге карап гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

3. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» каарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә жибәрергэ.

4. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» каары, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының яңа редакциясе, аны дәүләт теркәвенә алганнан соң, Мөэммин-Каратай авыл жирлеге территорииенде махсус жиһазландырылган стендларда: Лениногорск муниципаль районның рәсми сайтында (<http://lenogorsk.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий порталында ([pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)) бастырып чыгарырга.

5. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы  
Лениногорск муниципаль районаны  
«Мөэммин-Каратай авыл жирлеге»  
муниципаль берәмлеге башлыгы, Совет рәисе

Ә.А.Ханнанова

## **Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Мөэммин-Каратай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карарына 1 нче күшүмтә**

**5 статьяда:**

1 өлешнен 9 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору, күрсәтелгән қагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;»;

**6 статьяда:**

1 өлешнен 11 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

**7 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:**

«7 статья. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләре

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында муниципаль берәмлек түбәндәге вәкаләтләргә ия:

1) муниципаль берәмлек уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту, муниципаль хокукий актлар чыгару;

2) муниципаль берәмлекнен рәсми символларын билгеләү;

3) муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү һәм бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыру;

4) муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә тарифлар билгеләү һәм, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр башкарган эшләр;

4.1) коммуналь инфраструктура системасына, коммуналь комплекс оешмалары тарифларын тоташтыруга, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмә түләүләргә тарифларны жайга салу. Коммуналь инфраструктура системасына, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга, кулланучылар өчен бәяләргә, тарифларга өстәмә бәяләргә, тарифларга тоташтыруга тарифларны жайга салу буенча жирлекләрнен жирле үзидарә органнары вәкаләтләре жирлекләрнен жирле үзидарә органнары һәм Лениногорск муниципаль районның жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр нигезендә тулысынча яисә өлешчә тапшырыла ала;

4.2) "Жылылык белән тәэмин итү түрында" Федераль законда каралган жылылык белән тәэмин итүне оештыру вәкаләтләре;

4.3) "Су белән тәэмин итү һәм су бүләп бирү түрында" Федераль законда каралган су белән тәэмин итү һәм су бүләп бирү өлкәсендәге вәкаләтләр;

4.4) "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру түрында" 2014 елның 28 июнендейгэ 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендәге вәкаләтләр;

5) муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне әзерләүне һәм уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итү, депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты,

муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү;

6) муниципаль берәмлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик қурсәткечләрне жыюны оештыру һәм күрсәтелгән күрсәткечләрне дәүләт хакимиите органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә бирү;

6.1) жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын, жирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын, таләпләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын әзерләү һәм раслау;

7) муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару, жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу өчен массакүләм мәгълүмат чарапларын гамәлгә ашыру, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм мәдәни үсеше турында, аның ижтимагый инфраструктурасын һәм башка рәсми мәгълүматын үстерү турында муниципаль берәмлек халкына рәсми мәгълүмат житкерү;

8) федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне гамәлгә ашыру;

8.1) жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затларына, жирле үзидарәнен сайланулы органнары әгъзаларына, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатларына, муниципаль хезмәткәрләр һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә һөнәри белем бирүне һәм естәмә һөнәри белем бирүне оештыру, мәгариф турында Россия Федерациясе законнарында һәм муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләүне оештыру;

8.2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслау һәм гамәлгә ашыру, муниципаль берәмлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил итә торган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыру һәм үткәрү, энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чарапларны оештыру һәм үткәрү;

9) әлеге муниципаль берәмлек уставы һәм Федераль закон нигезендә башка вәкаләтләр.

2. Әлеге статьяда билгеләнгән вәкаләтләр авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органы тарафыннан гамәлгә ашырыла;

3. Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы жирлек муниципаль берәмлекенең әлеге уставы нигезендә жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенең 4, 9, 19 пунктларында каралган мәсьәләләрне хәл итү максатларында жирлек өчен социаль әһәмиятле булган эшләрне (шул исәптән кизү торуларны) ирекле нигездә башкаруга гражданнарны җәлеп итү турында карар кабул итәргә хокуклы.

Социаль әһәмияткә ия эшләргә маҳсус һөнәри әзерлек таләп ителми торган эшләр генә кертелергә мөмкин.

Социаль әһәмияткә ия эшләрне башкаруга жирлекнең хезмәткә сәләтле балигъ яштәгә кешеләре төп эшеннән азат булган яки уку вакытыннан өч айга кимендә бер тапкыр түләүсез нигездә җәлеп ителергә мөмкин. Шул ук вакытта социаль әһәмияткә ия эшләрнең озынлыгы рәттән дүрт сәгатьтән артык була алмый.

10 статья:

7 пунктны түбәндәгә редакциядә бирергә:

«7) гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;»;

10 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 13 пункт өстәргә:

«13) гражданнар жыены;»;  
13 пунктны 14 пункт дип санарага.

19 статьяда:

а) исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"19 статья. Халык тыңлаулары, жәмәгать фикер алышулары";

б) 3 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 2.1 пункт өстәргә:

«2.1) муниципаль берәмлекнен социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;»;

в) 3 өлешнең 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

г) түбәндәге эчтәлекле 3.1 өлеш өстәргә:

"3.1. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау кагыйдәләре проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына, капитал төзелеш объектларын төзүнен, реконструкцияләүнен ин чик параметрларыннан тайпилуга рөхсәт бирү турындагы каарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм төзелеш корылмаларын файдалануның башка төрен үзгәрту мәсьәләләренә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы эшчәнлеге турындагы нигезләмәләрне исәпкә алыш билгеләнә."

д) в части 10 слова "Порядок организации и проведения публичных слушаний" заменить словами "Порядок организации и проведения публичных слушаний по проектам и вопросам, указанным в части 3 настоящей статьи";

II булекне. Халык тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуның рәвешләрен «Гражданнар жыены» 24.1 статья өстәргә.

1. Гражданнарың жыены халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар жыены муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы каары белән расланган «Россия Федерациясенә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда һәм «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның Куакбаш жирлеге составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенын уздыру тәртибе турында» нигезләмәгә ярашлы рәвештә үткәрелә.

3. «Россия Федерациясенә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыены түбәндәгечә үткәрелергә мөмкин:

1) составына күрсәтелгән торак пункт кергән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча күрсәтелгән торак пункт күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертугә китерә;

2) муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнен чикләрен үзгәрту, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыеннын гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр сайлау хокуына ия жирлек халкының саны жирлекнең вәкиллекле органын төзү турындагы мәсьәлә буенча 100дән артык кеше тәшкил итсә, аның саны һәм вәкаләтләр чоры турында;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыенны тарафыннан гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану турындагы мәсьәлә буенча гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

5) жирлек, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эче территориясе, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта шуши торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) жирлекара территориядә урнашкан торак пунктта жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча халық инициативасын күрсәтү максатларында;

7) авыл халкы тыгызлыгы түбән булган территориядә яисә аңлаешлы булмаган жирлектә урнашкан жирлектә, әгәр авыл жирлеге халкының саны 100 кешедән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнар жыенны шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнарның схемасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан йә сайлау хокуына ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүче төркем инициативасы буенча чакырылырга мөмкин.

5. Жыенны уздыру инициативасын хуплап жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокуына ия гражданнарның, дайми яисә естенлекле рәвештә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән санының 5 процентын тәшкил итә, эмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыенны муниципаль берәмлек башлыгы каары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыенны муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыеннын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, муниципаль хокукий акт проекти һәм гражданнар жыеннын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның Мөэммин-Каратай жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыеннын үткәрүне әзерләү тәртибе турында» Нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә алдан ук танышып қуялар.

8. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып тора, муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш.

### 31 статья:

а) 1 өлешнең 5 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясен раслау;»;

б) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 35 пункт өстәргә:

«35) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.»;

43 статьяда:

- а) 3 өлешне төшереп калдырырга;
- б) 4.1 өлешен төшереп калдырырга;

47 статьяда:

1 өлешнен 3 пунктчасының 10 абзацын үз көчен югалткан дип танырға.

түбәндәге эчтәлекле 60.1 статья ёстәргә:

"60.1 статья. Муниципаль берәмlek территориясен төзекләндерү қагыйдәләренең эчтәлеге

1. Муниципаль берәмlek территориясен төзекләндерү қагыйдәләре Совет тарафыннан раслана.

2. Муниципаль берәмlek территориясен төзекләндерү қагыйдәләре түбәндәге мәсьәләләрне жайга сала ала:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) фасадларның тышкы төре һәм биналарның, корылмаларның киртәләү конструкцияләре;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, тоту һәм торғызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң;

4) биналарны, төzelешләрне, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп, муниципаль берәмlek территориясен яктыртуны оештыру;

5) торак пунктлар чикләрендә урнашкан газларны, чәчәклекләрне һәм үләнчел үсемлекләр биләгән башка территорияләрне төзү, тоту, торғызу һәм саклау тәртибен кертеп, муниципаль берәмlek территориясен яшелләндерүне оештыру;

6) муниципаль берәмlek территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, вывескалар белән күрсәткечләр урнаштыру;

7) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны, парковкаларны (парковка урыннарын), кече архитектура рәвешләрен урнаштыру һәм тоту;

8) жәяүлеләр өчен коммуникацияләр, шул исәптән тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар оештыру;

9) күрсәтелгән территориядә инвалиларның һәм халыкның башка аз мобиллье төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү максатларында муниципаль берәмlek территориясен төзекләндерү;

10) муниципаль берәмlek территориясен, шул исәптән кышкы чорда, жыештыру;

11) янгыр сулары ағып төшүне оештыру;

12) жир эшләрен уздыру тәртибе;

13) якындағы территорияләрне үз эченә алган (мондый йортларның чикләрендә төzelмәгән яисә төzelмәгән) күпфатирлы йортлардагы урыннарның милекчеләре һәм (яисә) башка законлы хужаларыннан тыш) биналарның, төzelмәләрнен, корылмаларның, корылмаларның, жир кишәрлекләренең (мондый йортларның милекчеләре һәм (яисә) бүтән хужаларыннан тыш) катнашуы (2018 елның 28 июненде үз көченә керә);

14) Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә якындағы территорияләрнең чикләрен билгеләү (2018 елның 28 июненде үз көченә керә);

15) муниципаль берәмlek территориясен бәйрәмгә бизәү;

16) муниципаль берәмlek территориясен төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруда гражданнарның һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) муниципаль берәмlek территориясен төзекләндерү қагыйдәләренең утәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру.

«Жирлек гражданнарың үзара салым акчалары» 73 статьясында:

- а) 1 өлештә «Жирлек» сүzlәреннән соң «(жирлек составына керә торган торак пункт)» сүzlәрен өстәргә;
- б) 2 нче өлешне түбәндәгे редакциядә бирергә:

«Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарың бер тапкыр бирелә торган түләүләрен керту hәм алардан файдалану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пунктында, гражданнар жыенында каралган очракларда.